

مدیر کل

جلال الدین الحسینی مؤید الاسلام
صاحب امتیاز روزنامه هفتگی
و یومیه (جبل المتین)

(عنوان مراسلات)
طهران خیابان لاله زار
نام مدیر میرزا سید حسن کاشانی
دبیر اداره آقا شیخ یحیی کاشانی

غیر از روزهای جمعه همه روزها
طبع و توزیع میشود

یومیه

جبل المتین

۱۳۱۱

طهران

قیمت اشتراك سايبانه

طهران ۴۰ فران
ساير بلاد داخله ۴۵ فران
روسیه و قفقاز ۱۰ مانت
ساير ممالك خارجه ۳۰ فرانك

(قیمت يك نسخه)

در طهران يكصد دینار
ساير بلاد ایران سه شاهی است

قیمت اعلان مطری

دو قران است

روزنامه یومیه ملی آزاد سیاسی اخباری تجاری علمی ادبی مقالات عام المنفعه

بامضا قبول و درانتشار اداره آزاد است

شنبه ۱۲ جمادی الاخری ۱۳۲۵ هجری قمری و ۴ مرداد ماه جلالی ۸۲۹ و ۲۳ زویه ۱۹۰۷ میلادی

جشن ملی

بکوری چشمماندین و مسرت قلوب مسلمین اساس
جشن بزرگ روز ۱۴ ماه جمادی الثانیه کاملاً مرتب و
مہیا گشته است این جشن مهمترین اعیاد و جشنهای
ملی است

این روز روزیست که ملت ایران از زیر بار
استبداد شش هزار ساله خلاص شد. این روز روزیست
که خلعت و شروطیت بردوش ایرانیان انداختند و قامت
این قوم نجیب بجامه آزادی و حریت مداخل کردید —
این روزیست که درخت استبداد ریشه کن و بوستان وطن
از آب عدالت سیر آب کردید — این روزیست که دولت
ایران در عداد دول کنتی توسینل محبوب و صدای
هوشیاری و نجات این ملت غافلہ در کمره زمین افکند —
این روزیست که قامت ملت که از تحمل بار ظلم دو تا شده
بود چون سرو بوستان سر بلند کردید — این روزیست که
آسیبارا فرق افتخار بر آسمان رسید و مشرق زمین سر
مباہات بر آلاء رسانید — این روزیست که آفتاب سعادت
و اقبال ما طالع و لایح کشت و ابر نکبت از اوق ملک
مرتفع و کوکب نفس غروب کرد — این روزیست که نام
سلطان مفلور مظفر الدین شامرا بلند کرد و سلطان عادل
لقب داد و در شماره بزرگترین پادشاهان عالم و در صف
اشخاص مقدس دنیا گذارده شد — این روزیست که درهای
خوش بختی و مبارکی بروی ما باز کشت و آثار مسکت
و ذلت محو و مدوم شد — این روزیست که قانون صدمه
ملک را بنور جمال خود روشن ساخت — قشون
تلبیس فرار کرد لشکر ظلم رخت بر بست جیش استبداد

شکست خورده علم مشر و طیت امراشته بیرق قانون
منصوب شد

در این روز پیروز حقوق ملت که قرنہا پامال
بود مسترد کردید. حدود و تکالیف که از ساحت ایران
فرار کرده بود تانیا نزول اجلال فرمود — در این
روز تاریکی تمام شد و نور گران تا گران وطن را
فرو گرفت — برای جنس ایرانی روزی شریفتر و با
برکت تر از روز چهاردهم ماه جمادی الثانیه ۱۳۲۴
بعرصه ظهور نیامده — از برکت آنروز است که در
عرض مدت یکسال قدر یک قرن امور ما ترقی کرد
رشته سهام روی با نظام نهاد اینک مجملی از اصلاحات
یکساله را که از برکت اعطاء دستخط شاه مفلور در
آزادی ملت در این روز شریف بعرصه ظهور رسیده
بعرض میرساند تا دلمهای قوم مسرور و دیدگان نشان
روشن شود :

— تشکیل مجالس مقدس شورای ملی و تعیین و آلاء
و مبعوثان ملت که اعظم سعادت و اشرف افتخارات و
بزرگترین وسیله ترقی یک ملت و مملکت است —
موقوف شدن پیشکشی حکام و ولات — آزادی زبان
و قلم از دیوان جرائد آزاد و نوشتن مقالات سخت بدون
هیچ پروا و ترس بقسمیکه در آزاد ترین ممالک فرانک
معمول است ، تشکیل انجمنهای عمومی و خصوصی
سری و علنی ، کثرت وجود ناطقین غیور که بقوت
لیان ملت را بمصالح و مفاسد آگاه میسازند و نطقهای
مؤثر در کمال حریت و آزادی ، توجه نفوس عامه
ناس بصناعت و ازدیاد صنایع وطنیه ، ضعف مستبدین
و غلبه حزب ملی ، تشکیل فرقه مجاهدین و قشون

مای مخصوص
دولتی را در
در حضور
ادارات معظمه
مواوی نمود
محا کلمات
سرکرده اثر
از ریاست
گوناگون
متدیان مش
احضار قوام و
بحکام و عموم
تعدیات در ولا
امور ذیل نیز
تشکیل بانک
بزرگان و
نمود و ملت
نظمانه اساس
باقی است و
پلسدیه در
قریب الا
هشت کانه
وزارت عدل
مطرح مذا
موقع اجراء
مدتی است
یافته و همه
مقدس شورای
اموریک
اجراء آورد
تعدیل مالیات
و معیزی علم
عدل نظام
معلمه ، رس
دخل را با
یک مطالب
ختم کنم البتہ
و مقدسترین
و اتازونی
و ممکن نیست
هود و اگر
جهت پر خاند

مالی مخصوص در صفحه آذربایجان ، تجدید امور دولتی را در هشت وزارتخانه و مسئول نمودن وزراء را در محضروکلاء عزل مسبو نوز و سایر بلجیکیان از ریاست ادارات معظمه ، اتمام نظامنامه ایالتی و ولایتی و لایحه موافقی نمودن تیول و تسعیر ، انتظام وزارت عدلیه و محاکمات بزرگ از قبیل محاکمه اسراء قوچان ، حبس سرکرده اشراق رحیم خان چلبیانانو ، عزل یالکونیک را از ریاست ابل شاهسون بقصدی و حکومت ساوه و توابع - کوتاه مسکردن دست تعدی مستبدان و عزل چند تن از متدیان مثل قوام المالك شیرازی ، آصف الدوله ، احضار قوام و تولی باشی عزل ظل الساطان و غیرهم دادن مواجب بحکام و عموم مستخدمین ، موقوف شدن بسیاری از بدعتهما و تعدیات در ولایات ، دادن امتیاز کارخانه کاغذسازی تجار داخله امور ذیل نیز در شرحی اتمام و انجام است : دفع شره فسدین و منافقین ، تشکیل بانک ملی که تا چند روز دیگر بیاری خدا و همت بزرگان و مساعدت دولت صورت خارجی پیدا خواهد نمود و ملت را از چنگال خارجه نجات خواهد داد ، نظامنامه اساسی نیز که عمده اش گذشته و چند فصلی دیگر باقی است و بزودی تمام خواهد شد ، تشکیل انجمن بلدییه در طهران و سایر بلاد ، ترتیب الانعام است ، مرتب شدن قوانین وزارتخانههای هشت گانه که اکثری از آنها مثل نظامنامه وزارت عدلیه و وزارت داخله و وزارت علوم در مجلس مطرح مذاکره و مابقی نیز تا چند ماه دیگر تمام و در موقع اجراء گذارده خواهد شد ، اعمال و مهم مالییه مدتی است يك کمسیون مخصوص برای تصفیه آن تشکیل یافته و همه هفته در کارند اجراء نظامنامه داخلی مجلس مقدس شورای ملی -

اموریکه باید تا سال دیگر مذاکره شده و در مقام اجراء آورد از قرار ذیل است :

تعدیل مالیات و فرستادن دسته مهندسین برای رسیدگی و ممیزی علمی و کرفتن مالیات را از محصول ، ترتیب عمل نظام و قشون ، مطابق نظام آلمان یا یکی از دول معظمه ، رسیدگی بجمع و خرج دولت و مطلق نمودن دخل را با خرج ، اجراء قانون تعلیم اجباری ابتدائی يك مطالب دیگر هم لازم است عرضه بدارم و مقاله را ختم کنم البته میدانید که این جشن و این عید بزرگترین و مقدسترین جشنها و عیدها است و در ممالک فرنگ و اتازونی سه شبانه روز متوالی جشن روز آزادی را میگیرند و ممکن نیست در این سه روز اندک مناقشه و منازعه حادث هود و اگر کسی ندانسته یادداسته بدیکری یا جهت یابی جهت پر خاشی کند فوراً او را جلو گیری کرده صد لهر

دیگر او را ملامت و سر زش میکنند که مگر لمیسدانی چه روزیست و چه موقعی ؟ چه جای دشمنی و عناد است در این مواقع باید برادر وار رفتار نمود حال با این اوضاع امروری با این معاندین با این مفسدین با این فتنه جوین چه قدر مراقبت و اهتمام لازم است که بفضل خدا و همت ارباب همت این جشن مقدس بخیر و خوبی و خوشی بگذرد و بدون آنکه صدائی بلند شود و حادثه رخ دهد ختم گردد از يك طرفی بعضی همسایگان که پلنیک خود را در القاء فساد و فتنه میدانند این گونه مواقع را ممکن بعضی تحریکات نموده اسباب گفتگوئی تولید نمایند و حتی اسکر بتوانند کاری میکنند که نفسی در بین تاف شود و بهانه بدست آنها بیفتد از طرفی دیگر مستبدین داخله که با مشروطیت معاندند وقت پیدا کرده شاید انقلاب واغشاشی بر پا کنند از طرفی دیگر منافقین که در حضرت عبدالعظیم متوقفند و جاسوسان و حامیانشان در خود طهران برانگنده و سعی در اجراء خیالات آنها هستند افراد ملت هم که اغلب جاهل مخصوص جوانان کم تجربه خدا نکرده مبادا وقعه ناگواری روی دهد که باعث ندامت گردد - دفع این حوادث را پلیس و ژاندرم و فزاق کافی نیست باید فرقه از مجاهدین دامن همت برکمر زده در این شب مواظبت و مراقبت نمایند و حتی الامکان هر جا صدائی بر آید در کوتهی و خاموشی آن نکوشند و اسباب سر شکستگی و افعال ملت و مجلس را فراهم نیورند البته قرار لازمی در این خصوص باید داده شود -

الحق مر

(یا ایها الذین آمنوا لم تقولون مالا تعملون)

مأمردم ایران که سالهای دراز است کوری چه وکان هوا پرستی و یا اعمال سم ستور استبداد واقع شده ایم دیگر نمی توانیم بمصدق کل یوم هو فی شان صم بکم بنشینیم و در نامالیامات وارد مسکوت عنسه باشیم هیچ قانونی بما نمیگوید که با اینهمه فاقه فوق الطاقه باز هم علی سبیل الاستمرار یکقدر ازوجه قوت لایموت خودمان را به بهای روزنامه بدیم انوقت هم من البدو انی الختم الفاظ مستهجن و مطایبه و مذاکراتی که وجها من الرجوع نافع بامور دنیوی و اخروی مانیست بدیسی است نه عاشق مکاتیب لاطایل این و آن هستیم و نه فوه استماع بیش از این ار اجیف داریم و نه غرضمان دفع الوقت و مشغولیت است و الی انقدر کتب مفیده تصنیف و تالیف شده است که بکلی رفع احتیاج ما را از مطالعه این گونه جراید مسلوب انفعالی بکنند می یزد . عرض کنم اگر باین مندرجات عرض آمیز

میخواهید ملت را از خواب غفلت بیدار و از مستی جهالت
هشیار کنید آهن سرد کوفتن است و میتوان گفت خفته را
خفته کی کند بیدار و هزار مرتبه آن خواب غفلت و
مستی جهالت بر این بیداری و هشیاری شرف دارد چربیده
نکاری شغلی است بسیار مقدس و منشی آن دارای مقامی
است بسیار منیع و رفیع
(خویش را نشناخت مسکین آدمی)

(از فرونی آمدو شد در کمی)
گویا آزادی معطوبات را دولت بیخون دلی در کنار
دیدم آید سال گذشته بود که اگر نقطه از شئون
حضرت اشرفی را سهواً رعایت نمی کردید مستوجب
نهی بلد و جلای و طن بودید اکنون که شاهد مقصود را
می نصادم محن و المی در آغوش کشیداید و چون رزق
نیک بختان بی منت متوال آنچه خواسته آید از دولت
قوی شوکت افتتاح مجلس مقدس دار الشورای ملی
نصر الله انصاره و از مهمم عالی و کلای غیور وطن
پرست مات دوست دولت خواه زادهم الله عزا و عرفا
بچنگ آورده آید قدر وقت را بشناسید و عمر عزیز
این کیمیای سعادت را هباء منثورا نکنید و عنان این
خاتم سلیمانی را بدست اهریمن هواجس نسیانی نسپارید
روز نامه کلید سعادت و مفتاح نجات ملت است در صورتیکه
شخص چربیده نگار خود را نزد وجدان خود ذمه دار
و مکلف بتکالیف و فایع نگاری بداند و در عوض اجری
که در این راه برای خود ترتیب داده مطالب عامه
را موضوع بحث و کنج کاوی قرار بدهد ملت را از
اوضاع صعود و ترقیات محیر العقول ملل و دول عالم
واقف سازد و مردم را بکسب صنایع جدیده ترغیب و
تحریم نماید راه ازدیاد ثروت را که روح تمدن شناخته
میشود نشان بدهد دولت و ملت را از حسن کفایت و
عدم لیاقت کابینه دولت و حکام ولایات بطوری طرفی
مطاع سازد و فایع و اخبار شهری را مندرج دارد
البته جراید آزاد اساس تمدن را بمنزله یک اسطوانه
بسیار محکمی است و روح ارتفاع و اعتلاء است و عموم مال
عالم بوسیله حریت افکار صائبه و آراء ثاقبه اصلاح
مفاسد و رفع معایب و دفع مضار و مرمت
عادات و اخلاق و اتصالی بمحامد و مکارم و اجتناب
از ذایل و منایع نموده و ابواب تقدم و تفوق را
بروی خود گشاید هر کس غیر از این بگوید مخرب
اساس عدل و انصاف و مؤسس بنای ظلم و اتسالی و
حامی انشاء نوع بشر و ضایع کننده حقوق انسانیت است
اما (میان ماه من تا ماه کردون)
(تفاوت از زمین تا آسمان است)

آخر روز نامه جات خارجه را ملاحظه فرمائید
..... که چگونه در نفع نوع مطالب را حلای
میکند و چه ترتیب طرق خیر و شر و نفع و ضرر را
میفهمانند و بجه اسلوب مرغوب و طرز مطلوب مقالات
راجعه سیاست و علوم و وقایع و ادبیات و تاریخ و
مباحثات مقتضیه عمومی و تهذیب اخلاق ملی را حل و
عقد مینماید ای میران جراید ملاحظه فرمائید ما مردم
ضعیف ایرانی باستانی ممدودی که اندر کالمعدوم
است بجه ابتلا و فلاکتی دچار شده ایم تمام از نفاق
درونی و تباین سنیق و تضاد مشرب و اخلاقی افق خیال
و تقدم خود بر دیگران است ما و شما در آفرینش از
یک جوهریم چه افتاده که شما ها مسوم و مقترض الطاعه
هستید و باید عیب مردم را بزبان خشن بشمارید فرضا
دعای شما مقرون بحق و صواب لیکن ما دامیکه فحش
و کثره و لا طائل جزء ادله و براهین ما و وسیله ثلثه
بر طرفی است (اعم از خودی و بیگانه) کشتی نجات مان
متلافی هزاران طوفان بلا است آخر خودتان هم بگفته
های خود عمل کنید علت برتری و فرونی شما بر دیگران
چیست فضیلت شما ها وقتی است که جرایدتان بزینت
علم و دانش آراسته و مبتلا بمرض غرض نباشد و خود
تان از مسلک حق کوئی منحرف نشوید و این آئینه تمام
نمای ملی را بزنگ خود نمائی مکنر مکنید چرا
همه هفته یک یا دو ستون روز نامه را خارج از وسیله
روز نامه نگاری میکنید شتر چراندن و کربیه رقصاندن چه
ارتباطی برون نامه نویس دارد انوقت هم منتظرید جراید
تن مرتبه (یکتب با النور علی حدود الحور) را حاوی
باشد چرایکی دو ورق روز نامه را که میفروشید کمان
میکنید یوسف را بدرامم ممدوده فروخته آید و چنانچه
بفروش بگرد حمل بر جهالت و وحشیگری ابتداء نوع میکنید
این مطلب را هم عرض بکنم نگارنده را مرض و حامی
استبداد تصور فرمائید
(بودم امروز من از طایفه درد کشان)
(که نه از تان نشان بود و نه از تان نشان)
باری امروز بد بختانه چون بامان نظر ملاحظه
شود با آنکه نکبت مارا وداع گفته و استبداد تا اندازه
سپری شده بیم آنستکه اغراض شخصی صاحبان جراید
مارا از هر گونه سعادت و خصوص آزادی افکار و افلام
عساکه که اول وسیله صعود بمدارج ترقی و وصول
بمقامات عالیه تمدن است محروم بدارد
(به نزد من انکس نکو خواه گشت)
(که گوید فلان خوار در راه گشت)
(فدائی وطن محمد حسین ابن حاجی عبد الوهاب طهرانی)

[صفحه]
اخوی زاده مرحوم
تجارخانه جمشید
چون جیشتر
السلام شهرت داد
حاجی میرزا
مینماید و برخلاف
هم از طرف
از این جهت اسباب
خیال میکردند در
اغتشاش بلدان
مقدس پیشرفتی
بعد از این بی
آقای آسید جمال
و امنیت آن سامان
سلم الله خواستند
مرفوم نمودند که
قراوت کردید و
دادند و از نظر
باین مضمون است
آقای آقا سید جمال
موجب تشکر و
متدینی که بی غر
بدهد خدای شاه
قصد ترتیب مجله
داخل شده هر
بقر تیب صحیحی
از تلگرافات است
مقصود سرای هر
التفاتی فرمائید
خود را نمایاندا
ضرورت است
شود که شبهه
امینی بفرستند که
چه خبر است
از لندن در
مطلبه مرتکب شر
هوتلها بضرر دی
نظر زخمی شدند
در مجلس

اخوی زاده مرحوم آقا عبد الباقی ارباب منشی
تجارتخانه جمشیدیان

﴿ مکتوب شهری ﴾

چون جیش مخالفین در حضرت عبدالمعظم علیه السلام شهرت دادند که جناب مستطاب ملاذ الاسلام آقای حاجی میرزا حسین سبز واری هم حمایت از استبداد مینماید و برخلاف مجلس مقدس سخن میراند و تلگرافی هم از طرف مخالفین مجلس بمعظم له مخابره شده بود از این جهت اسباب یأس بعضی از مردم بیچاره شد و خیال میکردند در این صورت که این اشخاص اسباب اغتشاش بلدان را فراهم آورده دیگر برای این اساس مقدس پیشرفتی نخواهد بود و زحمات حجج اسلامیه بعد از این بی نتیجه خواهد ماند تا اینکه حجة الاسلام آقای آسید جمال الدین آفجه تلگرافی به سبزوار فرمودند و امیت آن سامان را جدا از جناب حاجی سبز واری سلم الله خواستند جناب حاجی سبز واری هم جواب مفصلی مرقوم نمودند که در یوم جمعه گذشته در اتحادیه طلاب قرائت کردید و در یوم شنبه هم بمجلس مقدس ارائه دادند و از نظر انور هم خواهد گذشت که حاصلش قریب باین مضمون است (حضور مبارک جناب حجة الاسلام آقای آسید جمال الدین دامت برکاته تلگرافی مبارک موجب تشکر و امتنان گردید در فکر آن بوده که شخص متدینی که بی غرض باشد پیدا نموده که نتیجه خیری بدهد خدای شامد است کراراً مردم را جمع نموده قصد ترتیب مجلس داعتم شخصیکه وضوح معلوم است داخل شده هر قدر داعی و دیگران خواستیم انتخابی بقرتیب صحیحی باشد قبول نشد تا اینکه بواسطه بعضی از تلگرافات استشمام فساد شد کناره کردم شهد الله داعی مقصدی سرای همراهی بمجلس ندانسته و ندارم ولی باید التفاتی فرمائید که بعضی ها اعمال اغراض شخصیه خود را ننمایند اگر چه تلگرافی طولانی شایسته نیست ولیکن ضرورت است استدعا دارم مراتب بمجلس مقدس مذاکره شود که شبهه کاری نکنند در صدد تحقیق برآیند امینی بفرستند که از وضع این جا ملقت شود معلوم شود چه خبر است (حسین علوی)

(تلگرافات خارجه)

از لندن در معادن افریقای جنوبی هنوز عملجات معطله مرتکب شرارتها میباشند چنانچه دیروز یکی از هوتلها بضرب دینامت خراب و سه نفر مقتول و چندین نفر زخمی شدند
در مجلس صلح لاهه کمیسیونی که مامور بتحقیق

و مدافه در مطلبی که دولت فرانسه در خصوص لروم اعلان رسمی جنگ پیشنهاد کرده است بودند مذاکرات لازمه را نموده و تقریبا مطلب مزبور را قبول نمودند دولین ژاپون و امریکا که در این مبحث اعتراضاتی داشتند مرتفع شد ولی مسئله که هنوز در مرض مباحثه است اینکه در هنگکایکه بین دو دولت اعلان رسمی جنگ داده میشود از انسانیت نامدت چهل و هشت ساعت دیگر شرایط و قوانینی که بدول بیطرف در موقع جنگ متوجه است باید تعلق نگیرد که این مدت ۴۸ ساعت برای دول بیطرف مهلت و ارجه در وقت باشد ولی بعد از انقضای موعده مزبور دول بیطرف مجبور از اقیاد و اطاعت قوانین موضوعه خواهند بود

نمایندگان دولت چین از مجلس لاهه خواستارند که معنی جنگ را بطور قطعی معین و معلوم دارند زیرا که بارها اتفاق افتاده که در دولت چین جنگهای سخت باسم لشکر کشی و ماموریت هیئت نظامی واقع شده

در لندن ۱۴ ژوئه بنابر راپرت واصله از سانددیکو (یکی از نقاط کالیفرنیا امریکا) چند نفر ژاپونی در نقطه مذکور مشغول نقشه برداشتن از قلاع و برج و باروی انجا بوده اند مامورین محل پس از اطلاع انها را دستگیر نموده و این فقره اسباب هیجان و قتل و قتل کلی در امریکا کشته ولی دولت امریکا چنین اظهار داشته که رسماً در اینخصوص اطلاع و راپرتی نرسیده نکته که در این قضیه و گفتگوها در امریکا قبل توجه است اینکه وقایع اتفاقیه در قسمت غربی امریکا بتقاط شرقی آن نمیرسد تا آنکه روز نامجات سائفرانسکو بشهر نیویورک واصل شود

سلطان مراکش یکی از معاریف موسوم بشریف وزان را مامور نموده که حتی المقدور جد و جهد نمایند تا مگر قبایل اعراب را راضی کرده و ملکیان اسکایس را از قید اسارت رهائی دهند

هیئت نمایندگان ملت کره دیروز در لاهه لایحه پروتست شکایت خود را بمسئور چوت و خیر خواهم ملت کره است لذا ملت کره در هر موردی که عرض و اظهاری دارند بدر بار و اشذکتین اظهار و اخطار مینمایند

(اعلان)

ماشین که از برای گیلز سیکار با مشتوک از اول کارخانه آلمان بهترین ماشین هاست برای ساختن گیلز و ضمنا هم فروخته میشود کاغذ برای مشتوک گیلز — آدرس تلگرافی و کاغذ (پاسگویج باکو)

حسن الحسینی الکاشانی